

Kunnanhallitus

Aika 18.01.2021 klo 17:00 – 17:24

Paikka Tuusniemen kunnanvirasto, kunnanhallituksen kokoushuone

Käsiteltävät asiat

Asia	Otsikko	Sivu
§ 18	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 19	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
§ 20	Kunnanjohtajan katsaus	6
§ 21	Muutoksenhaku valtioneuvoston päätökseen koskien Pohjois-Savon alueellisen pelastuslaitoksen yhteistoimintasopimusta	7
§ 22	Ilmoitusasiat, kh	12

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Voutilainen Jorma Pitkänen Juha Toivanen Jarkko Kolari Terttu Riekkinen Irma Räsänen Maija Räsänen Maija-Leena Toivanen Irma Tirkkonen-Hersio Asta	puheenjohtaja I varapuheenjohtaja II varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen jäsen varajäsen kunnanvaltuuston puheenjohtaja	Poissa Saapui klo 17:04
	Martikainen Pekka	kunnanvaltuuston I varapuheenjohtaja	
	Kähkönen Martti	kunnanvaltuuston II varapuheenjohtaja	
	Kiviluoma Timo Hartojoki Sirpa	kunnanjohtaja pöytäkirjanpitäjä/hallintojohtaja	

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Terttu Kolari ja Maija-Leena Räsänen.

Pöytäkirjan allekirjoitus ja varmennus

Puheenjohtaja Jorma Voutilainen

Pöytäkirjanpitäjä Sirpa Hartojoki

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme.

Tarkastusaika

Tuusniemi 19.1.2021 klo 14 alkaen

Allekirjoitukset

Terttu Kolari

Maija-Leena Räsänen

PÖYTÄKIRJA ON PIDETTY YLEISESTI NÄHTÄVÄNÄ

Tarkastettu pöytäkirja pidetään yleisesti nähtävänä kunnan verkkosivuilla
www.tuusniemi.fi 25.01.2021

Virka-asema

Allekirjoitus

Arkistosihteeri

Maija-Liisa Itkonen

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

KH 18.01.2021 § 18

Päätösehdotus	Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.
Päätös	Kokous todettiin laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

KH 18.01.2021 § 19

Tarkastusvuorossa ovat Terttu Kolari ja Maija-Leena Räsänen.

Valmistelija Hallintojohtaja Sirpa Hartojoki, puh. 044 7209 036

Kj:n päätösehdotus Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Terttu Kolari ja Maija-Leena Räsänen.

Päätös Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Terttu Kolari ja Maija-Leena Räsänen.

MLR TC

Kunnanjohtajan katsaus

KH 18.01.2021 § 20

Kunnanjohtaja esittelee ajankohtaisia asioita.

Valmistelija Timo Kiviluoma puh. 044 7209 047

Kj:n päätösehdotus Kunnanhallitus merkitsee ajankohtaiset asiat tietoonsa saatetuiksi.

Päätös Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Jarkko Toivanen saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 17:04.

Muutoksenhaku valtioneuvoston päätökseen koskien Pohjois-Savon alueellisen pelastuslaitoksen yhteistoimintasopimusta

KH 07.12.2020 § 193

Sisäasiainministeriö on kirjeellään 17.11.2020 pyytänyt Pohjois-Savon pelastustoimen alueen kunnilta lausuntoa alueen pelastustoimen yhteistyösopimukseksi 15.12.2020 mennessä.

Valtioneuvosto muutti 25.6.2020 tekemällään päätöksellä (528/2020) pelastustoimen aluejakoa ja siirsi muun muassa Joroisten kunnan Etelä-Savon pelastustoimen alueelta Pohjois-Savon pelastustoimen alueeseen. Päätöksessä on asetettu määräaika pelastuslain (379/2011) 24 § 3 momentissa tarkoitettujen voimassa olevien sopimusten muuttamiselle lokakuun loppuun mennessä vuonna 2020.

Pohjois-Savon aluepelastuslautakunta ilmoitti sisäministeriön pelastusosastolle 12.11.2020, että Pohjois-Savon aluepelastustoimen alueeseen kuuluvat kunnat eivät ole päässeet sopimukseen yhteistoiminnan järjestämisestä. Tästä syystä valtioneuvoston tulee päättää yhteistoiminnan järjestämiseksi välttämättömistä asioista pelastuslain 24 §:n 4 momentin perusteella.

Sisäministeriön ehdotuksen mukaan valtioneuvosto tekisi päätöksen (liitteet) Pohjois-Savon pelastustoimen alueeseen kuuluvien kuntien pelastustoimen yhteistoiminnan järjestämisestä 1.1.2021 alkaen Pohjois-Savon aluepelastuslautakunnan kunnille esittämän sopimuksen mukaisesti (liite). Valtioneuvoston päätös olisi voimassa, kunnes asianomaisilla kunnilla on sopimus pelastustoimen järjestämisestä.

Tuusniemen kunnan lausunto:

Tuusniemen kunnanvaltuusto päätti 14.9.2020 § 33, ettei se hyväksy alueellisen pelastustoimen yhteistoimintasopimusehdotusta, koska maksuosuusperuste ei ole tasapuolinen. Tuusniemen kunta toteaa lausuntonaan, että Pohjois-Savon pelastustoiman maksuosuusjärjestelmä tulee muuttaa asukaslukuperusteiseksi 1.1.2021 alkaen. Muilta osin Tuusniemen kunta hyväksyy sisäministeriön ehdotuksen.

Perlacon Oy:n tekemän vertailun mukaan Tuusniemen kunnan palo- ja pelastustoimen nettomenot asukasta kohden olivat vuonna 2018 110 euroa/asukas. Manner-Suomen kuntien keskiarvo oli 88 euroa/asukas ja viiteryhmän (57 kuntaa) menot olivat 93 euroa/asukas.

Sisäministeriön esittämä maksuosuusjärjestelmä ei ole oikeudenmukainen, sillä se ei vastaa Pohjois-Savon nykytilannetta tai kustannusten todellista jakaamaa. Maksuosuusperuste määräytyy nyt siten, että pelastustoimen nettokustannukset, jotka eivät sisällä poistoja, jaetaan kuntien kesken

siten, että 94 % kustannuksista jaetaan vuoden 2010 lopullisten kokonaismaksuosuuksien ja 6 % asukasluvun suhteessa. Maksuosuusperusteesta päättämisen jälkeen tilanne on kuntaliitosten myötä oleellisesti muuttunut ja kuntien määrä on vähentynyt vuodesta 2010. Myös alueen reunakuntien väestön määrä on laskenut merkittävästi väestön keskittyessä alueen maakuntakeskukseen.

Alueellisen pelastustoimen yhteistoimintasopimukseen on yritetty saada muutosta, mutta asiaa valmistellut kuntien ja alueen pelastustoimen edustajista koostunut työryhmä ei esittänyt siihen muutosta, sillä muutosta vaatineiden kuntien asukasluku ei ole vähintään puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasmäärästä, vaikka 2/3 jäsenkunnista olisi sitä kannattanut. Muutos on kaatunut suurten kuntien vastustukseen, joille vanha malli on muiden kuntien kustannuksella suotuisa. Kolmessatoista maakunnassa 18:sta pelastustoimen maksuosuus jaetaan asukaslukujen suhteessa, viidessä maakunnassa vähintään 50 %:sti asukaslukujen suhteessa. Yhteistoimintasopimuksen maksuosuusjärjestelmän tulee olla yhtenevä ja tasapuolinen eri alueellisissa pelastustoimissa.

Sisäministeriö esittää uuden maksuosuusjärjestelmän käyttöönottoa myös Pohjois-Savossa 1.1.2024 alkaen. Tuusniemen kunnan mielestä uusi maksuosuusjärjestelmä tulee ottaa käyttöön välittömästi eli vuoden 2021 alusta alkaen.

Tuusniemen kunta toivoo, että Kuntatalouden ja hallinnon neuvottelukunta käsittelee sisäministeriön ehdotuksen ennen valtioneuvoston käsittelyä. Nykyinen Pohjois-Savon aluepelastustoimen maksuosuusperuste, jota sisäministeriö esittää jatkettavaksi vuoteen 2024 saakka, kohtelee epätasa-arvoisesti asukasluvultaan pienempiä kuntia ja on hyvän kunnallishallinnon vastainen.

Valmistelija	Hallintojohtaja Sirpa Hartojoki, puh. 044 7209 036
Kj:n päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa esittelytekstissä olevan lausunnon sisäministeriön ehdotusluonnokseen Pohjois-Savon pelastustoimen yhteistoiminnan järjestämisestä.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi kunnanjohtajan päätösehdotuksen.

Jakelu: kirjaamo@intermin.fi
lainsäädäntöneuvos Annika Parsons
kansliapäällikkö Kirsi Pimiä
Kuntatalouden ja hallinnon neuvottelukunnan puheenjohtaja,
kuntaministeri Sirpa Paatero
Kuntatalouden ja hallinnon neuvottelukunnan
varapuheenjohtaja, toimitusjohtaja Minna Karhunen
Kuntatalouden ja hallinnon neuvottelukunnan sihteeri Anu
Hernesmaa

MDR TK

KH 18.01.2021 § 21
75/09.05.00.00/2020

Valtioneuvosto on 22.12.2020 tekemällään päätöksellä (SM/2020/104) päättänyt perustuslain (379/2011) 24 §:n 4 momentin nojalla, että Pohjois-Savon pelastustoimen yhteistoiminta-alueen yhteistoiminnassa on noudatettava Pohjois-Savon aluepelastuslautakunnan valmisteleman sopimusehdotuksen ehtoja. Sopimusehdotus ei sisällä Tuusniemen kunnan lausunnossaan esittämää muutosta maksuosuusjärjestelmään. Sopimusta on noudatettava 1.1.2021 alkaen. Päätösasiakirjat ja sopimus löytyvät osoitteesta:

<https://valtioneuvosto.fi/paatokset/paatokset?decisionId=0900908f806ef274>

Kuntalain (410/2015) 57 § mukaan perussopimusta voidaan muuttaa, jos vähintään kaksi kolmannelta jäsenkunnista sitä kannattaa ja niiden asukasluvun on vähintään puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta, jos perussopimuksessa ei ole toisin sovittu. Yhteistoimintasopimuksen muutos vaatii Pohjois-Savon pelastustoimen alueella 13 kunnan kannatuksen ja kyseisten kuntien asukasluvun on oltava vähintään 124 502. Ehdollisen hyväksynnän ei voida katsoa olevan kuntalain 57 §:n tarkoittama hyväksymispäätös. Yhteistoimintasopimuksen muutoksen hyväksyneiden kuntien asukasluvun (80,14 prosenttia) täyttää edellytyksen vähintään puolesta kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta, mutta kuntien lukumäärä (9/19) ei täytä vaaditun kahden kolmasosan määränemmistöä. Sopimusehdotuksen ehdollisena hyväksyneiden tai sen hylänneiden kuntien asukasmäärä yhteensä (49 445) ja kuntien määrä yhteensä (10/19) jää alle vaadittavan määränemmistön. Näin ollen sopimus ei ole tullut hyväksytyksi ja valtioneuvoston tulee päättää yhteistoiminnan ehdoista.

Sisäministeriö pyysi kaikilta Pohjois-Savon pelastustoimen alueen kunnilta sekä Joroisten kunnalta lausunnon ministeriön ehdotuksesta, jonka mukaan valtioneuvosto tekisi päätöksen Pohjois-Savon pelastustoimen alueeseen kuuluvien kuntien pelastustoimen yhteistoiminnan järjestämisestä 1.1.2021 alkaen Pohjois-Savon aluepelastuslautakunnan kunnille esittämän sopimuksen mukaisesti. Sisäministeriön esityksen hyväksyneiden 10 kunnan (Lapinlahden, Vesannon, Keiteleen, Leppävirran, Pielaveden, Siilinjärven ja Vieremän kunta sekä Iisalmen, Kuopion ja Kiuruveden kaupunki) asukasluvun 201 196 täyttää edellytyksen vähintään puolesta kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta (80,8 prosenttia), mutta kuntien lukumäärä (10/19) ei täytä vaaditun kahden kolmasosan määränemmistöä. Syy sopimusehdotuksen hylkäämiseen tai ehdolliseen hyväksymiseen oli kuntien sisäministeriölle antamissa lausunnoissa edelleen sopimuksen taloudenhoitoa koskeva 9 §:ssä määritelty kustannustenjakojen, johon ei esitetty sisällöllisiä muutoksia

voimassa olevaan sopimukseen nähden. Kyseisen sopimuskohtaan mukaan pelastustoimen nettokustannukset, jotka eivät sisällä poistoja jaetaan kuntien kesken siten, että 94 prosenttia kustannuksista jaetaan vuoden 2010 lopullisten kokonaismaksuosuuksien ja 6 prosenttia asukasluvun suhteessa.

Kuntien lausunnoista saatujen tietojen perusteella kustannusten jakautuminen tulisi toteuttaa seuraavasti: 1) maksuosuusjärjestelmä tulisi muuttaa asukasluku- ja/tai riskiluokitusperusteiseksi (1 kuntaa); 2) maksuosuusjärjestelmä tulisi muuttaa asukaslukuperusteiseksi (5 kuntaa). Yhteistoimintasopimuksen muutoksen hylänneiden ja ehdollisen päätöksen antaneiden kuntien (Joroisten, Kaavin, Tuusniemen, Rautavaaran ja Sonkajärven kunta sekä Varkauden kaupunki) lukumäärä (6/19) jää alle sopimuksen muutokseen vaadittavan 13 kunnan määrän. Näiden kuntien ehdotukset kustannusjakaumasta lisäksi eroavat sisällöltään hieman toisistaan. Myös kyseisten kuntien asukasmäärä 36 102 jää alle puoleen kyseisten kuntien asukasluvusta (14,5 prosenttia), eivätkä ehdotukset kustannustenjaon muuttamisesta siten täytä kumpaakaan kuntalain määräenemmistöedellytystä. Suonenjoen kaupunki sekä Rautalammin ja Tervon kunta eivät vastanneet sisäministeriön ehdotukseen määräajassa. Näiden kuntien asukasmäärä on 11 705.

Valtioneuvosto päätti asiasta, koska Pohjois-Savon aluepelastuslautakunnan valmisteleva ja sisäministeriön ehdottama sopimus on kuitenkin saanut kannatusta kunnissa, joiden alueen asukasluku on yli puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta ja sopimus vastaa voimassa olevaa yhteistoimintasopimusta kiistanalaisen kohdan osalta. Näistä syistä johtuen voidaan katsoa, että asiassa ei ole esitetty sellaista, jonka perusteella olisi syytä poiketa Pohjois-Savon aluepelastuslautakunnan esityksestä. Edellä olevan perusteella valtioneuvosto on päättänyt pelastuslain 24 §:n 4 momentin nojalla, että Pohjois-Savon pelastustoimen alueen yhteistoiminnassa on noudatettava alueella Pohjois-Savon aluepelastuslautakunnan valmistelevan sopimusehdotuksen ehtoja.

Valtioneuvoston päätöstä voidaan pitää ristiriitaisena sikäli, että se perustelee toisaalta, koska 2/3 kuntien ja 1/2 asukasmäärästä ei täyty, niin ei voida hyväksyä Tuusniemen kunnan esitystä, mutta toisaalta lähes samalla perusteella vanha sopimus voidaan hyväksyä muutoksin, joita on tehty juuri tuohon taloudelliseen kohtaan. Toisaalta asiassa on myös huomioitava, että talouden perusteiden on kohdeltava jäsenkuntia tasapuolisesti, eivätkö kuntayhtymä tai jotkin jäsenkunnat saa perusteettomasti hyötyä toisten jäsenkuntien kustannuksella (Kuntalaki; taustat ja tulkinnat – Harjula ja Prättälä s. 417)

Valtioneuvoston päätöksestä saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa tiedoksi saannista (pätös on saatu sähköisesti tiedoksi 22.12.2020). Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Kj:n päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää, että Tuusniemen kunta hakee muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen valtioneuvoston 22.12.2020 antamaan päätökseen Pohjois-Savon pelastustoimen alueen yhteistoiminnan järjestämisestä. Kunnanhallitus valtuuttaa kunnanjohtajan ja hallintojohtajan yhtymään Varkauden kaupungin valituskirjelmään ja allekirjoittamaan sen Tuusniemen kunnan osalta.
Käsittely	Keskustelun aikana kunnanjohtaja lisäsi päätösehdotukseensa, että tämä pykälä tarkastetaan kokouksessa.
Päätös	Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.
Liitteet	Merkittiin pöytäkirjaan, että tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa. Liite[1] Sisäministeriön kirje valtioneuvoston päätöksestä

Ilmoitusasiat, kh

KH 18.01.2021 § 22

Lautakuntien pöytäkirjat

-

Kokousten pöytäkirjajäljennökset

1. Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymän yhtymävaltuusto 26.11.2020

Viranhaltijoiden päätöspöytäkirjat

1. Hallintojohtajan päätöspöytäkirja 1/2021: Postitusjärjestelmän hankinta

Muut tietoon saatettavat asiat

1. Valtiovarainministeriö: Päätös kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja veroperustemuutoksista johtuvien verotulomenetysten korvauksesta vuonna 2021 (VN/27140/2020)
2. Mikkelin kaupunki: Kirje "Itä-Suomen päihdehuollon kuntayhtymän (Tuustaipaleen) purkautumisen loppuunsaattaminen sovintoratkaisulla"
3. Savon koulutuskuntayhtymä: Ilmoitus jäsenkunnille "Peruspääoma- ja oman pääoman rahasto-osuudet sekä maksettava peruspääoman korko tilinpäätöksessä 31.12.2020"
4. Kehittämisyhdistys Mansikka ry: Pilottikuntahaku "Pilottikuntia haetaan uusien palveluratkaisujen ja hyvinvoinnin kehittämiseen"

Kj:n päätösehdotus

Kunnanhallitus merkitsee edellä olevat asiat tiedoksi ja päättää, etteivät ne anna aihetta enempään toimenpiteisiin ja ettei edellä mainituissa pöytäkirjoissa olevia päätöksiä oteta kunnanhallituksen käsiteltäväksi.

Päätös

Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.

Muutoksenhakuohje/oikaisuvaatimus koskee pykälä: § 18, § 19, § 20, § 21, § 22

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.